

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość VIII > Wartość spotkania z dorosłym: w domu rodzinnym, w szkole lub innym środowisku

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Młody człowiek potrzebuje autorytetów, dlatego, choć czasem nieumiejętnie, szuka relacji z osobami dorosłymi: rodzicami i nauczycielami. Nie zawsze potrafi dostrzec wartości w doświadczeniu i mądrości dorosłych, ale kiedy ich potrzebuje ma prawo liczyć na wsparcie i opiekę ze strony najbliższych dorosłych.

Choć relacje z młodym, dorastającym człowiekiem nie są proste, to warto poświęcić im więcej uwagi i zaangażowania, samemu dostrzegając wartość w kontakcie z nastolatkiem. Wtedy i on otworzy się na wartość spotkania z dorosłym: w domu rodzinnym, w szkole lub innym środowisku.

Jednak należy pamiętać (dotyczy to zarówno rodziców jak i nauczycieli) o tym, że by porozumieć się z dzieckiem, tworząc taką relację, jakiej dla siebie i młodego człowieka chcemy, potrzebujemy najpierw stworzyć harmonijną, dojrzałą relację ze sobą. Taką, w której jesteśmy gotowi wziąć odpowiedzialność za swoje uczucia i jesteśmy świadomi, że wynikają one z naszych zaspokojonych lub niezaspokojonych potrzeb. Więcej, mamy prawo i obowiązek o te potrzeby zadbać i to na wiele różnych sposobów. Kiedy umiemy nazywać swoje emocje i wyrażać swoje prośby w sposób pozytywny, łatwiej nam będzie budować relację partnerską z dzieckiem, bez wzbudzania poczucia winy czy brania odpowiedzialności za nasze nastroje i uczucia.

Kluczem do zrozumienia i wprowadzenia w życie przez młodego człowieka prezentowanej wartości jest z naszej strony, nas dorosłych, zadbanie o siebie z taką samą troską i uważnością, jaką otaczamy dzieci.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. J. Twardowski, *Ręce*, w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa, 2018, s. 108.

Wstęp

Ks. Jan Twardowski w wierszu „Ręce” opisuje uczucia dziecka wobec swojej matki. Podmiot mówiący wspomina poszczególne etapy życia, w których pojawiała się matka. To ona dała życie i uczyła życia. Strzegła w ciemności i pomagała poznawać i odkrywać świat. W wierszu poeta wyjawiał swoje uczucia do matki: miłość i tęsknotę, wdzięczność i szacunek wobec wszystkiego czym został przez nią obdarowany.

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość VIII > Wartość spotkania z dorosłym: w domu rodzinnym, w szkole lub innym środowisku

Cytat

„Twoje ręce – mamusiu [...] Przyniosły mnie na świat kołysały ustawiały na podłodze sadzały na stołku mówiły, że motyl dzwoni że młodych grzybów nie sposób rozeznac uczyły trzymać łyżkę by nie trafiała do ucha rozróżniać klon od jaworu prowadziły przy oknie po ciemku po ziemi co czernieje jak szpak [...]”.

Podsumowanie

Na podstawie tego wiersza lub jedynie przedstawionego wyżej fragmentu można omówić z uczniami niniejszą wartość. Matka jest bowiem pierwszym dorosłym, z którym dziecko nawiązuje relację. Jest to relacja niezbywalna i niezastąpiona przez żadną inną. To matka nosi dziecko pod swoim sercem, przez 9 miesięcy stanowią jedno ciało, a po narodzinach karmi je swoim pokarmem i tuli do serca jak najdroższy skarb. W dyskusji z uczniami warto również zbadać jakie uczucia wywołuje w nich słowo: matka.

3.2.2. A. Nożyńska-Demianiuk, *Mit o Dedalu i Ikarze*, w: tejże, *Mity greckie*, wyd. Ibis, Poznań 2018, s. 84; por. *Mit o Dedalu i Ikarze*, w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa, 2018, s. 232-235.

Wstęp

Ikar to nastoletni chłopiec, syn Dedala. Wraz z ojcem przebywał na Krecie, gdzie ten pracował dla Minosa. Nie posłuchał rad, jakich udzielił mu jego ojciec przed ucieczką z wyspy i wzbił się zbyt wysoko na skrzydłach zrobionych przez ojca. Rozbił się i zginął na miejscu. Wyspa, na której zginął, została nazwana Ikarią, a morze wokół niej - Ikaryjskim.

Młodzi ludzie szukają własnej drogi, niejednokrotnie postępując wbrew radom dorosłym. Takie jest prawo młodego pokolenia do wytyczania własnych dróg i do popełniania własnych błędów. Omawiając tę wartość można pomóc uczniom odkryć wartości wynikające ze spotkania z dorosłym: mądrość życiowa, doświadczenie, wiedza, itp.

Cytat

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość VIII > Wartość spotkania z dorosłym: w domu rodzinnym, w szkole lub innym środowisku

„Jego syn Ikar, który przebywał wraz z ojcem na wyspie, również pragnął ja opuścić. [...] Pewnego ranka pokazał Ikarowi dwie pary mocnych skrzydeł i zabrał go na skaliste nadmorskie urwisko. Po drodze wyjaśniał, w jaki sposób będą lecieli. Mówił: – Nie leć za nisko, bo ptasie pióra przesiąkną wilgocią, jeżeli znajda się za blisko morza. Pamiętaj też, żebyś nie wzlatywał zbyt wysoko, bo gorąco bijące ze słońca może roztopić wosk. – Ikar słuchał tych słów, ale nie zastanawiał się nad nimi”.

Podsumowanie

Mit o Dedalu i Ikarze pokazuje relację międzypokoleniową. Dedal to przedstawiciel pokolenia ojców, które jest dojrzałe i zna życiowe niebezpieczeństwa. Ikar z kolei przynależy do młodego pokolenia, pokolenia synów. Cechy, które uosabia to cechy charakterystyczne dla młodości: marzycielstwo, wiara w ideały i naiwność. Mamy więc do czynienia z konfliktem pokoleniowym, gdzie bunt wobec starego, zastanego świata kończy się tragicznie. Ojciec bowiem przed lotem wyraźnie ostrzega syna przed zagrożeniem, ale jego rady nie odnoszą skutku.

Wartość spotkania z dorosłym: w domu rodzinnym, w szkole lub innym środowisku to pomysł na lekcję, która może zbliżyć pokolenia. Pozwoli młodym docenić „starych” i nauczy budować wzajemne relacje oparte na szacunku i wyrozumiałości.